

Datu apmaiņa. Eiropas pieredze un regulējums.

MG.IUR. MĀRIS RUĶERS,

LATVIJAS UNIVERSITĀTES LEKTORS,

SIA E-SABIEDRĪBAS RISINĀJUMI VALDE, PERSONAS DATU AIZSARDZĪBAS SPECIĀLISTS

Personas datu apstrāde līguma attiecību ietvaros

- Ja fiziska persona vēlas noslēgt pakalpojumu līgumu, pakalpojumu sniedzējam ir jāievāc, jāizmanto un jāglabā noteikti personas dati.
- Personas dati: jebkāda informācija par fizisku personu, pēc kuras to var identificēt vai arī, kura raksturo jau identificētu fizisku personu
- Personas datus var apstrādāt, ja pastāv tiesiskais pamats, proti, personas datu regulējumā valda publisko tiesību princips = atļauts ir tikai tas, kas tieši paredzēts.
- Tiesiskie pamati un mērķi ir noteikti Fizisko personu datu aizsardzības likumā (FPDAL), dažkārt arī citos likumos.

Personas datu apstrāde līguma attiecību ietvaros

- FPDAL 7.panta 2.punkts – *personas datu apstrāde ir atļauta, ja datu apstrāde izriet no datu subjekta līgumsaistībām vai, ievērojot datu subjekta līgumu, datu apstrāde nepieciešama, lai noslēgtu attiecīgu līgumu.*
- FPDAL 10.panta pirmās daļas 2.punkts – *lai aizsargātu datu subjekta intereses, pārzinis nodrošina personas datu apstrādi tikai atbilstoši paredzētajam mērķim un tam nepieciešamajā apjomā.*
- *Secinājums: datu apstrādes apjomu nosaka slēdzamā vai noslēgtā līguma raksturs, kā arī - 7.panta 2.punkts ir interpretējams pēc iespējas šaurāk.*

Kas ir kredībspēja un ar to saistītie jautājumi?

- Kredībspēja ir definēta KBL 1.panta 9.punktā
- Praktiski kredībspēja nav konstanta kvalitāte un ir atkarīga no pakalpojuma un kredīta veida
- Vai tiks izmantoti kredībspējas automātiski radīti reitingi?
- Cik precīza ir informācija pēc satura un cik tā ir noderīga pašlaik?

Kādu personas datu apstrāde ir obligāta, slēdzot līgumu?

- Kredītpējas izvērtēšana, pirms līguma noslēgšanas vai līguma darbības laikā vispārīgi nav obligāta prasība visiem sektoriem. Attiecīgi, ne vienmēr šādu personas datu apstrādes pamats būs FPDAL 7.panta 2.punkts.
- Arī saskaņā ar ES Direktīvas 95/46/EK (DATU AIZSARDZĪBAS DIREKTĪVA) 29.panta darba grupas (koordinējoša institūcija) atzinumu nr.06/2014. «Par pārziņa leģitīmo interesi»: personas datu apstrāde, kaut arī saistībā ar līgumu, bet, lai ievāktu datus vai nodotu datus parādu piedziņai (kā arī informācija par parādiem līguma darbības laikā), neietilpst normālam līguma izpildes mērķim un drīzāk būs Direktīvas 7.f gadījums (FPDAL 7.panta 6.punkts).

Personas datu ievākšana un izpaušana

- Ziņu ievākšanu regulē Kredītfomācijas biroju likuma (KBL) 18.pants
- Ziņu iekļaušanu regulē KBL 11.pants
- Jautājums par ziņu iegūšanu ir jāiekļauj līgumā vai arī pirms līguma noslēgšanas ir jājautā pēc piekrišanas.
- Datu subjekta piekrišana – FPDAL 7.panta 1.punkts
- Atsaucot piekrišanu pakalpojumu sniedzējam par attiecīgo ziņu iekļaušanu (KBL 11.panta pirmās daļas 4.punkts), saskaņā ar KBL 16.panta trešo daļu, tas nav pamats ziņu dzēšanai par parādiem!!!

Iekļaujamo ziņu apjoms

- Negatīvā vai pozitīvā informācija? KBL 12.panta otrā daļa: citas šā panta pirmajā daļā neminētās ziņas var iekļaut, ja ir kāds no FPDAL minētajiem apstrādes pamatiem.
- Informācijas iekļaušanas tiesiskais pamats saskaņā ar KBL 11.pantu ir FPDAL 7.panta 6.punkts –pārziņa tiesiska interese, kuru var īstenot un var arī neīstenot.
- Lai varētu piemērot FPDAL 7.panta 6.punktu, pārzinim obligāti ir jāveic savas tiesiskās intereses un datu subjekta iespējamo tiesību aizskāruma balansa tests.

Kas jādara pakalpojumu sniedzējiem?

- Jāpārskata noslēgto klientu līgumu saturs attiecībā uz iespēju nodot personas datus kredītbirojam
- Jāizstrādā pareizas piekrišanas formas
- Jāizstrādā iekšējais novērtējums par gadījumiem un veidiem, kādā tiks pieņemts lēmums (iekšējie kritēriji) attiecībā uz nepieciešamību nodot personas datus (un kādus datus) kredītbirojam, kā arī ievākt datus par potenciālajiem klientiem
- Pēc pieprasījuma jāsniedz datu subjektam informācija attiecībā uz personas datu apstrādi, kas veikta attiecībā uz informācijas iekļaušanu kredītbirojā
- Jāizvērtē vai nav jāveic personas datu apstrādes reģistrācija Datu valsts inspekcijā (FPDAL 21.pants)

Personas datu aizsardzības speciālista funkcija

- Personas datu aizsardzības speciālists konsultē uzņēmumu par personas datu apstrādes atbilstību likumam
- Alternatīva personas datu apstrādes reģistrācijai
- Pakalpojumus var izmantot arī tad, ja nav jāveic reģistrācija
- Personas datu aizsardzības speciālistu saraksts:
www.dvi.gov.lv

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Persona datu aizsardzības speciālists

MĀRIS RUĶERS

27400144

maris.rukers@e-risinajumi.lv

